

Vergaderjaar 2001–2002

22 181

De situatie in voormalig Joegoslavië

Nr. 359

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 21 augustus 2002

Op 15 september a.s. worden in Macedonië parlementsverkiezingen gehouden. De Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en de «European Union Monitoring Mission» (EUMM) zenden op verzoek van de Macedonische autoriteiten ongeveer 750 extra verkiezingswaarnemers, die rond de verkiezingsdatum in het land aanwezig zullen zijn. Onder hen bevinden zich ongeveer veertig Nederlanders. Op verzoek van de OVSE heeft de NAVO zich bereid verklaard de additionele waarnemers eenzelfde ondersteuning te bieden als de waarnemers van de OVSE en de EUMM die al langer ter plaatse zijn. In de Kamerbrief over de stand van zaken in Macedonië (Kamerstuk 22 181 nr. 358, d.d. 26 juli 2002) werd al melding gemaakt van een mogelijke tijdelijke versterking van de NAVO-eenheden (Task Force Fox) ter gelegenheid van de verkiezingen.

Sinds de brief van 26 juli jl. heeft zich geen wezenlijke verandering in de politieke en veiligheidssituatie in Macedonië voorgedaan. Er is een lichte toename in het aantal meldingen van gewelddadige incidenten in de voormalige crisisgebieden. De kans dat werkelijk op grotere schaal geweld wordt gebruikt wordt echter nog altijd als laag ingeschat.

Task Force Fox dient als aanvullende veiligheidsregeling voor de internationale waarnemers van de OVSE en de EUMM. Om ook aan de extra verkiezingswaarnemers veiligheidsgaranties te kunnen bieden is een tijdelijke versterking van de Task Force Fox nodig. Hiervoor heeft de NAVO een «Statement of Requirements» (SoR) uitgegeven. Daarin wordt gevraagd om zes zogenaamde «Field Liaison Teams», die informatie vergaren over de veiligheidssituatie in het gebied en contact onderhouden met de lokale machthebbers. Daarnaast werd gevraagd om een compagnie lichte infanterie met bijbehorend helikoptertransport, waarmee in kritieke situaties waarnemers kunnen worden ontzet en die de afvoer van gewonden kunnen organiseren. Ten slotte is er behoefte aan twee extra helikopters voor medische evacuatie taken. De tijdelijke versterking van Task Force Fox bestaat in totaal uit ongeveer 200 militairen en

duurt ongeveer een maand, tot eind september 2002. Deze extra eenheden moeten op korte termijn in het operatiegebied zijn.

Het kabinet heeft 16 augustus jl. ingestemd met het aan de NAVO aanbieden van drie «Field Liaison Teams», die zijn samengesteld uit militairen van de Koninklijke landmacht, alsmede twee Chinook-helikopters van de Koninklijke luchtmacht, voor medische evacuatie taken. In totaal komen ongeveer vijfenveertig extra Nederlandse militairen in aanmerking voor uitzending naar Macedonië. Naar verwachting deelt het militaire hoofdkwartier van de NAVO, SHAPE, op zeer korte termijn mee of deze Nederlandse aanbieding, al dan niet gedeeltelijk, wordt aanvaard. Ook andere Bondgenoten hebben eenheden aangeboden om in delen van de tijdelijke aanvullende behoefte te voorzien.

De Nederlandse militairen die uitgezonden worden, kunnen spoedig al in het inzetgebied aanwezig zijn. De kosten voor deze uitzending bedragen naar verwachting tussen de € 750 000 en de € 950 000, waarvan het leeuwendeel is begroot voor het beschikbaar stellen van de helikopters. Dit bedrag wordt gedekt door de middelen voor 2002 van de HGIS-post Vredesoperaties.

De ondersteuning van de waarnemers van de OVSE en de EUMM geldt tot dusverre in de praktijk alleen in de voormalige crisisgebieden ten noorden en westen van de hoofdstad Skopje, maar kan zich in voorkomend geval ook uitstrekken tot de rest van Macedonië. De inzet van NAVO-eenheden buiten de voormalige crisisgebieden valt binnen het mandaat van de operatie. De Macedonische regering heeft ingestemd met deze tijdelijke versterking van Task Force Fox. In de artikel 100-brief waarin de regering haar besluit tot Nederlandse militaire deelneming aan Task Force Fox volgens de aandachtspunten van het Toetsingskader motiveert (Kamerstuk 22 181 nr. 352, d.d. 19 april 2002), komen dit mandaat, de doelstellingen en de uitvoering van deze operatie uitvoerig aan de orde. De tijdelijke versterking valt binnen het mandaat van de missie en is in overeenstemming met de in overleg met de Macedonische autoriteiten afgesproken omvang van de NAVO-troepenmacht.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. G. de Hoop Scheffer

De Minister van Defensie,
A. H. Korthals